

OBSAH

Kapitola I.	
MEZINÁRODNÍ MĚNOVÝ SYSTÉM JAKO PŘEDMĚT ZKOUMÁNÍ	11
§ 1. Vznik mezinárodního měnového systému	11
§ 2. Typy měn	14
§ 3. Metoda zkoumání mezinárodního měnového systému	27
§ 4. Hlavní etapy a vývojové formy mezinárodního měnového systému	29
Poznámky	30
Kapitola II.	
STRUKTURA MEZINÁRODNÍHO MĚNOVÉHO SYSTÉMU	33
§ 1. Národní měny a národní měnové systémy jako základní součásti mezinárodního měnového systému	33
1) Pojem „národní měna“	36
2) Pestrost měnové skladby mezinárodního měnového systému	37
3) Měny vedoucí a měny závislé	39
§ 2. Regionální měnové systémy jako součásti mezinárodního měnového systému	41
§ 3. Světové měny a světové klíčové měny jako součásti mezinárodního měnového systému	49
§ 4. Světový měnový standard	59
Poznámky	59
Kapitola III.	
CÍLE GLOBÁLNÍ MĚNOVÉ POLITIKY	64
Poznámky	78
Kapitola IV.	
POŽADAVEK KONVERTIBILITY	79
§ 1. Přímá a nepřímá konvertibilita měny ve zlato	79
§ 2. Různost pojetí vzájemné volné konvertibility měn	84
§ 3. Význam vzájemné volné konvertibility měn	91

§ 4. Rozpornost požadavku vzájemné volné konvertibility měn a požadavku stability devizových kurzů	98
1) „Modelový“ vztah platební bilance a devizového kurzu	98
2) Vztah platební bilance a kurzu měny při devizových omezeních	99
3) Dopad volné konvertibility na kurz papírové volně konvertibilní měny pro běžné platby	103
4) Vliv mezinárodního pohybu kapitálu na pohyb devizových kurzů do pádu původního brettonwoodského systému	110
5) Nevyhnutelnost měnového floatingu při soudobém rozmachu mezinárodního pohybu kapitálu	117
Poznámky	128

Kapitola V.	
POŽADAVEK STABILITY	130

§ 1. Pojem „stability“ v měnové oblasti	130
1) Pojem „stabilní mezinárodní měnový systém“	131
2) Pojem „stabilita národní měny“	133
§ 2. Otázka možnosti stabilizace kupní síly měn	136
§ 3. Snaha o „zakotvení“ mezinárodního měnového systému ke „koši měn“ (SDR)	152
1) Zajištění požadavku stability v mezinárodních měnových systémech s vazbou na zlato	152
2) SDR jako „papírové zlato“	153
3) Hodnota jednotky SDR	157
Poznámky	165

Kapitola VI.	
POŽADAVEK LIKVIDITY	167

§ 1. Otázka likvidity v mezinárodních měnových systémech s vazbou na zlato	167
1) Období všeobecného zlatého standardu	167
2) Období standardu zlaté dolarové devizy	172
a) Období příznivých podmínek pro standard zlaté dolarové devizy	172
b) Období nepříznivých podmínek pro standard zlaté dolarové devizy a pád dolaru	174
§ 2. Otázka likvidity v současném mezinárodním měnovém systému bez vazby na zlato	179
Poznámky	190

Kapitola VII.	
POŽADAVEK SYMETRIE	191

Kapitola VIII.	
MAGICKÝ TROJÚHELNÍK GLOBÁLNÍ MĚNOVÉ POLITIKY	195
Poznámky	199

Kapitola IX.	
EVROPSKÝ MĚNOVÝ SYSTÉM A PŘECHOD K EVROPSKÉ MĚNOVÉ UNII	200
§ 1. Prehistorie Evropského měnového systému	200

§ 2. <i>Evropský měnový systém</i>	205
1) Mechanismus Evropského měnového systému	206
2) Vývoj Evropského měnového systému	214
§ 3. <i>Evropská měnová unie</i>	219
Poznámky	224

Literatura	226
-------------------------	-----

Věcný rejstřík	237
-----------------------------	-----

Jmenný rejstřík	247
------------------------------	-----

TABULKY, GRAFY A PŘEHLEDY

Kapitola I.

<i>Přehledná klasifikace měn</i>	16
<i>Schéma vývoje mezinárodního měnového systému</i>	30

Kapitola II. § 3.

Tabulka č. 1 – <i>Měnové složení oficiálních devizových rezerv v roce 1977, 1987 a 1997</i>	44
Tabulka č. 2 – <i>Změna struktury oficiálních světových rezerv v letech 1899–1971</i>	45

Kapitola IV. § 4., část 5.

Tabulka č. 1 – <i>Toky portfolia a přímých investic v letech 1973–1996</i>	119
Tabulka č. 2 – <i>Hlavní průmyslové země: celkové a čisté toky zahraničních přímých a portfolio investic v letech 1970–1997</i>	120
Tabulka č. 3 – <i>Výbrané hlavní průmyslové země: transakce v cenných papírech přesahujících hranice 1975–1997 (v % HDP)</i>	120
Tabulka č. 4 – <i>Objem obchodů na světových devizových trzích 1986–1995</i>	122

Kapitola V. § 2.

Tabulka č. 1 – <i>Indexy velkoobchodních cen 1750–1950 (USA, Velká Británie, Francie, Německo, Nizozemsko, Švýcarsko, Švédsko)</i>	141
Tabulka č. 2 – <i>Indexy velkoobchodních cen 1950–1997 (průmyslové země, rozvojové země, svět)</i>	145
Graf č. 1 – <i>USA – index velkoobchodních cen 1795–1950</i>	146
Graf č. 2 – <i>Velká Británie – index velkoobchodních cen 1750–1950</i>	146
Graf č. 3 – <i>Francie – index velkoobchodních cen 1800–1945</i>	147
Graf č. 4 – <i>Německo – index velkoobchodních cen 1790–1950</i>	147
Graf č. 5 – <i>Nizozemsko – index velkoobchodních cen 1900–1950</i>	148
Graf č. 6 – <i>Švýcarsko – index velkoobchodních cen 1810–1950</i>	148
Graf č. 7 – <i>Švédsko – index velkoobchodních cen 1860–1950</i>	149
Graf č. 8 – <i>Průmyslové země – index velkoobchodních cen 1950–1995</i>	149
Graf č. 9 – <i>Svět – index velkoobchodních cen 1950–1997</i>	150
Tabulka č. 3 – <i>Roční změny velkoobchodních cen 1950–1997 (průmyslové země celkem, USA, Japonsko, Německo)</i>	150

§ 3., část 3.

Tabulka č. 1 – Původní „měnový koš“ tvořící SDR	159
Tabulka č. 2 – „Měnové koše“ tvořící SDR od r. 1981 do r. 1998	160
Tabulka č. 3 – Průměrný roční kurz jednotky SDR v pěti hlavních měnách	162

Kapitola VI. § 1.

Tabulka (Graf) č. 1 – Pohyb velkoobchodních cen 1850–1910 (<i>index Sauerbeckův a The Statist</i>)	168
Tabulka č. 2 – Rozdělení zásob zlata (rok 1913, 1950, 1958, 1962)	171
§ 2.	
Tabulka č. 3 – Zásoba měnového zlata a deviz Spojených států amerických 1938–1997	182
Tabulka č. 4 – Měnové rezervy 13 průmyslových zemí (bez USA) 1949–1971	183
Tabulka č. 5 – Světové měnové rezervy 1949–1997	184
Tabulka č. 6 – Světový import 1950–1997	186
Tabulka č. 7 – Cena zlata v Londýně 1968–1998	188
Graf č. 1 – Cena zlata 1972–1981 (měsíční průměry na trhu zlata v Londýně)	189
Tabulka č. 8 – Mezinárodní investiční pozice USA 1950–1997	190

Kapitola IX. § 2.

Tabulka č. 1 – ECU (European Currency Unit) – stav k 13. 3. 1979 (původní složení)	208
Tabulka č. 2 – Změny ve složení „ECU koše“	209
Tabulka č. 3 – Počáteční paritní mřížka Evropského měnového systému	213
Tabulka č. 4 – Procentuální změny indexů spotřebitelských cen účastnických států ERM v letech 1975–1989	214
Tabulka č. 5 – Plnění maastrichtských konvergenčních kritérií	217
§ 3.	
Tabulka č. 6 – Počet měnových jednotek za 1 ECU v roce 1979 a 1989 a za 1 euro v roce 1999	223